

GORA SV. MIKLAVŽ

v Tuhinjski dolini

SLOVENSKO

Nad vasjo Gradišče v Tuhinjski dolini se nahaja vzpetina imenovana Gora (750 nmv). Na njej se je delno ohranilo taborsko obzidje z obrambnim stolpom, cerkev sv. Miklavža in mežnarija. Zvonik stoji ločeno od cerkve. **Prijetna izletna rekreacijska točka in idealna lokacija za sprehod.**

Ob vikendih vas pričakajo prijazni člani Turističnega društva Gora sveti Miklavž, ki Vam z veljem postrežejo kakšno domačo dobroto ali rujno kapljico za osvežitev. Seveda vam razkažejo tudi objekte na Gori.

Lahko se **pripeljete z avtom** iz Buča preko Hruševke, iz Šmartna, pa je **eno uro zmerne hoje**. Gora vam nudi odlične izhodiščne poti za skupine pohodnikov, kajti vzponi so blagi in pot ni naporna. Omenimo vsaj dve poti. Z Gore pelje lepa steza preko Kostavske planine, do prelaza Prevala (1163m). Od tu greste vzhodno na Menino planino, zahodno od Črničva, ali pa se spustite do Nove Štife. Malo krajša in dokaj lahka pot vodi iz gore skozi vas Praproče do Osredkarja. Od tu se lahko spustite do term Snovik ali pa pot nadaljujete do Črničva!

ENGLISH

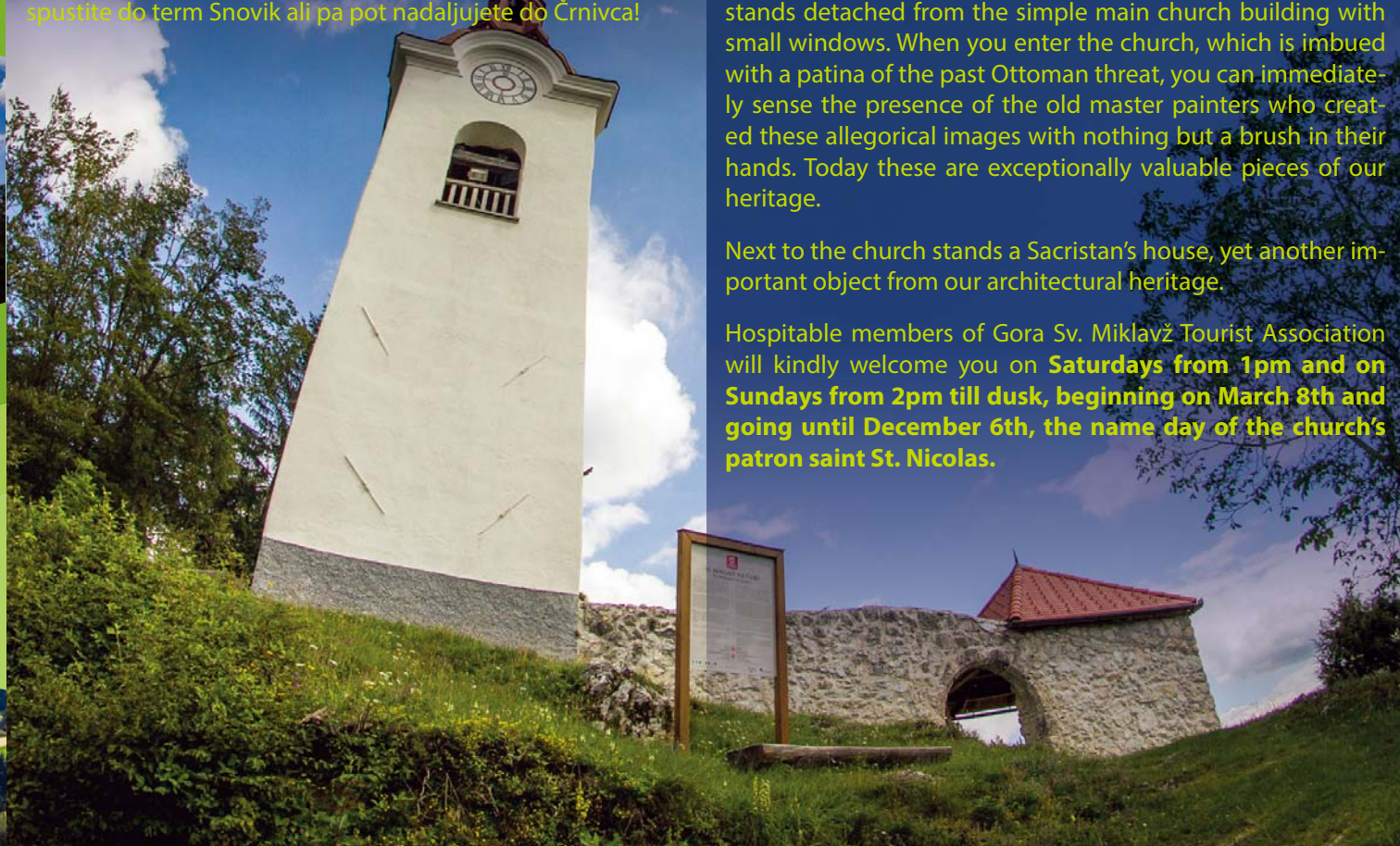
Ottoman invasions lead to the building of fortifications, which protected what was most valuable and meant the most to people – their churches. St. Nicolas' Church on Gora, perched on top of a hill 757m high above the Tuhinjska dolina valley, is one of the churches where today you can still see almost entirely how such fortifications looked.

The history of St. Nicolas Church on Gora was – as you can see – very dynamic. Archaeologists exploring the church's interior in 2000 discovered that the existing church stands on foundations of two older churches. The foundations of one church date back to the 13th century and the foundations of the second one go back to the 5th or 6th century – to the Late Antiquity. Archaeologists unravelled that the older church was built in the Romanesque style and the youngest one in Gothic style. The present Gothic church was remodelled and expanded between 1721 and 1730.

The church on Gora reminds one of a house. The bell tower stands detached from the simple main church building with small windows. When you enter the church, which is imbued with a patina of the past Ottoman threat, you can immediately sense the presence of the old master painters who created these allegorical images with nothing but a brush in their hands. Today these are exceptionally valuable pieces of our heritage.

Next to the church stands a Sacristan's house, yet another important object from our architectural heritage.

Hospitable members of Gora Sv. Miklavž Tourist Association will kindly welcome you on **Saturdays from 1pm and on Sundays from 2pm till dusk, beginning on March 8th and going until December 6th, the name day of the church's patron saint St. Nicolas.**

TD Gora sv. Miklavž, je bilo ustanovljeno v januarju 2003, z namenom ohranitve kulturne dediščine sv. Miklavža na Gori. Društvo šteje preko 70 članov. Zelo aktivni organiziramo čistilne in delovne akcije, družabna srečanja in še veliko drugih dogodkov, zato se nam pridružite na prireditvah:

1. maj - PRVOMAJSKO SREČANJE

24. junij - Proslava na predvečer DNEVA DRŽAVNOSTI

Oktober - PRIKAZ STARIH KMEČKIH OPRAVIL

December - MIKLAVŽEV TEK, MIKLAVŽEVANJE

Od marca do decembra - odprta mežnarija in "dežurstvo" članov vsako soboto in nedeljo.

Kaj še čakate? Pot pod noge, saj vas bomo na Gori lepo sprejeli, vam povedali zanimivo zgodovino cerkve, v mežnariji razkazali delujočo črno kuhinjo, v izbi pa se boste lahko okrepčali s pijačo in pravo kmečko malico, po predhodni najavi!

Več informacij o samem društvu in svetem Miklavžu:
Spletna stran: www.sv-miklavz.com
E-pošta: info@sv-miklavz.com
GSM: 041 223 631 (Jože)

Oblikovanje: **Matej Korošec** - produkcija.korosec@gmail.com
Fotografije: **Metka Komatar**
Natis: 5.000 izvodov

Od leta 2004 Turistično društvo Gora, intenzivno obnavlja objekte na gori, zgradili pa so tudi nekaj novih.

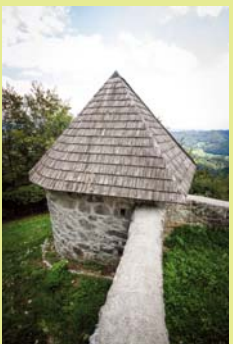
Lesena brunarica in notranjost

Obnovljen obrambni stolp

Najstarejši ohranjeni pisni viri, ki omenjajo cerkev sv. Miklavža so iz leta 1526. Leta 1721 so cerkev začeli večati. Gradbena prenova je trajala vse do leta 1730. Podrli so stari gotski prezbiterij in zgradili novega prostornejšega. Podrli so tudi staro zakristijo in zgradili novo. Okoli cerkve sv. Nikolaja stoji protiturški tabor iz 16. stoletja z dvojnim južnim obzidjem in manjšo kaščo. Severozahodni stolp je bil leta 1727 preoblikovan v zvonik. V osnovi gre za enoladijsko cerkev s pravokotno zaključenim prezbiterijem in zakristijo, ki je prezbiteriju priključena na južni strani. Ladja ima raven lesen in kasetiran ter poslikan strop iz leta 1680. Strop je bil restavriran med leti 1999 in 2004. Kasete so poslikane s krilatimi angelskimi glavicami, središnji kaseti pa sta likovno izpostavljeni, kjer je na eni je naslikan sv. Miklavž, na drugi pa sv. Marko. Večji del opreme je iz 18. stoletja. Glavni baročni oltar je iz delavnice Gaber – Bergant. Podoba sv. Miklavža iz leta 1739 pripisujejo delavnci Valentina Mencingerja. Iz arhivskih virov izvemo, da so leta 1746 Fortunatu Bergantu plačali bandersko sliko. Leta 1784 sta bila odstranjena stranska oltarja in na novo naslikana v fresko tehniki.

Mežnarija je skromna kajžarska hiša. Ima delujočo črno kuhinjo, kar je prava redkost. Vhod v bivalni prostor gre skozi črno kuhinjo, iz kuhinje pa vhod na "gank" in v majhno kamrico. Glavni prostor v hiši je izba ("hiša"). Prostor je ogrevan s pomočjo krušne peči. Značilnost prostora je t.i. Bogkov kot in večja kmečka miza pod njim, kjer se je obedovalo.

